

24. november 2021
2021-4591

Kommissorium for strategisk analyse af metrodrift på Kystbanen

Baggrund

Med den politiske aftale om Infrastrukturplan 2035 (S, V, DF, SF, RV, EL, K, NB, LA, ALT og KD) af 28. juni 2021 blev der afsat 30 mio. kr. til en strategisk analyse af metrodrift på Kystbanen. Der er ikke afsat midler til en anlægsfase forbundet med en eventuel ombygning af Kystbanen til metrodrift.

Metrodrift på Kystbanen omfatter en omstilling af Kystbanen fra at være en del af regionaltogstrafikken til at blive en del af fremtidens S-bane. Denne mulige omstilling af Kystbanen kan skabe en forbedret betjening af strækningen - særligt i form af flere afgange og en forbedret punktlighed. En omstilling vil dog forventeligt også kræve betydelige omkostninger til ombygningen og en længere periode uden togdrift på Kystbanen.

Der er flere mulige varianter for en omstilling af Kystbanen gående fra en simpel variant, hvor de eksisterende S-tog forlænges til Nivå og Helsingør samt en omfattende variant, hvor S-banen overtager fjern- og regionaltogssporene fra København H til Hellerup, hvilket muliggør et betydeligt kapacitetsløft på den øvrige S-bane. Den store variant forudsætter dog samtidig en større omlægning af fjern- og regionaltogstrafikken på København Hovedbanegård og i Hovedstadsområdet.

En beslutning om omstilling af Kystbanen vil - uanset varianten - kræve, at projektet bliver indarbejdet i DSB's igangværende forbedrelse af omstillingen af den eksisterende S-bane til automatiseret drift.

Efter den nuværende plan vil den første automatiserede drift starte på Ringbanen i 2029, hvorefter den vil rulle ud over de resterende strækninger med forventet afslutning i 2039. En omstilling af Kystbanen vil dermed tidligst kunne gennemføres i løbet af 2030'erne.

Opgave

En omstilling af Kystbanen til metrodrift kan i udgangspunktet gennemføres i to varianter med forskellige konsekvenser for den resterende togtrafik i Hovedstadsområdet. Samtidig er der med investeringerne i nye signaler, nyt elektrisk togmateriel og afkoblingen af Kystbanen fra Øresundstrafikken allerede truffet en række beslutninger med henblik på forbedringer på Kystbanen.

I lyset af de mulige varianter samt konsekvenserne for indretningen af infrastrukturen på København H, igangsættes i første omgang en screening af metrodrift på Kystbanen og en forbedret regionaltogetsdrift.

Screeningen skal forløbe parallelt med ideoplægget til en fremtidssikring og forenklet København H og afdække de trafikale fordele og ulemper mellem nedenstående grundlæggende varianter, hvor også metrodrift på Kystbanen indeholder de afledte fordele for den øvrige S-bane.

1. Metrodrift ved en forlængelse af nuværende S-togslinjer med fremtidig automatisk drift på banen mellem Hellerup og Helsingør.
2. Intensiveret metrodrift på Kystbanen og S-banen under ét, hvor alle spor nord for København omlægges til ren metro-lignende S-togsdrift herunder også København – Hellerup.
3. Forbedring af eksisterende regionaltogetsdrift ved nyt materiel, ændret betjening af banen samt hastighedsopgraderinger.

Formålet med en screening af ovenstående varianter er at kunne vurdere, hvorvidt der for Kystbanen og S-banen i sin helhed er tilstrækkeligt store trafikale nettofordele i en omstilling til metrodrift sammenlignet med de direkte investeringer og passagergener i ombygningsperioden.

På baggrund af screeningen kan der inden sommeren 2022, dvs. samtidig med ideoplægget for København H, træffes beslutning om, hvorvidt der skal gennemføres en egentlig forundersøgelse, herunder af forundersøgelsens eventuelle omfang.

Analyse- og anlægsforløb:

- Efteråret 2021: Fastlæggelse af kommissorium (dette).

- Efteråret 2021 til maj 2022: Udarbejdelse af screening.
- Juni 2022: Politisk stillingtagen til screeningen og beslutning om gennemførelsen af en forundersøgelse.
- Sommeren 2022 til 2024: Eventuel udarbejdelse af forundersøgelse af udvalgte varianter og anlægsprojekter.
- Ultimo 2024: Politisk stillingtagen til om en variant og anlægsprojekterne skal undersøges på VVM-niveau (ikke finansieret).
- 2025 til 2030: Eventuel udarbejdelse af undersøgelse på VVM-niveau.

I tilfælde af en beslutning inden sommeren 2022 om gennemførelsen af en forundersøgelse forelægges et separat kommissorium for denne.

Organisering

Undersøgelsen gennemføres i en projektorganisation i Banedanmark under tæt inddragelse af DSB og Trafikstyrelsen. Inden den endelige afrapportering til forligskredsen vil de berørte kommuner langs Kystbanen blive inviteret til en dialog om undersøgelsen.

Der nedsættes samtidig en styregruppe med deltagelse af Transportministeriets departement (formand), Banedanmark, DSB og Trafikstyrelsen.

Banedanmark er ansvarlig for afrapporteringen og der vil i arbejdet blive initieret en række undergrupper, som afdækker specifikke problemstillinger og løsninger.